

Kurumlar için geçerli yeni vergi düzenlemeleri

Kurumlar vergisi mükellefleri açısından önem arz eden bazı yeni düzenlemeler hayata geçirildi. Buna göre, 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere götürü gider uygulamasına son verilirken, yurt dışı iştirak kazancı belli şartlarda kurumlar vergisinden istisna olacak.

Özellikle çalışan emeklilere ödenecek olan 5 bin liralık ikramiyeden dolayı kamuoyunun gündemini uzun süre meşgul eden kanun geçtiğimiz ayın 27'sinde mecliste kabul edilmişti. Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan yasa sadece bir gün sonra Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

7491 sayılı bu yasada başta gelir ve kurumlar vergisi olmak üzere vergi usul, KDV, ÖTV, damga vergisi ve harç yasalarında değişiklikler içeren düzenlemeler yer alıyor. Biz de bu yazımızda kurumlar vergisi mükellefleri açısından önem arz eden bazı yeni düzenlemeler üzerinde duracağız.

GÖTÜRÜ GİDERE SON VERİLDİ

Götürü gider düzenlemesi aslında gelir vergisi yasasında bulunuyordu. Ancak daha çok kurumlar vergisi mükelleflerinde uygulama alanı buluyordu. Buna göre ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hâsılatın binde 5'ini aşmamak şartıyla götürü olarak hesapladıkları giderleri kazançlarından indirebiliyorlardı.

Yeni yasa ile bu hüküm madde metninden çıkarıldı ve böylelikle 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere götürü gider uygulamasına son verilmiş oldu.

YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANCI İSTİSNASI

Kurumlar vergisi yasası uyarınca, yurt dışında bulunan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden sağladıkları kazançlar (yurt dışı iştirak kazancı) kurumlar vergisinden istisnadır. Ancak istisnanın uygulanabilmesi için aşağıdaki dört şartın sağlanması gerekiyor:

- Yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az yüzde 10'una sahip olunması,
- İştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması,
- Yurt dışı iştirak kazancının en az yüzde 15 oranında

gelir ve KV benzeri toplam vergi yükü taşıması,

- Kazancın, KV beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi.

Yeni yasayla 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere kolaylaştırılmış bir istisna uygulaması getirildi. Buna göre;

- Yurt dışındaki iştirakin ödenmiş sermayesinin en az yüzde 50'sine sahip olunması,
- Kazancın elde edildiği takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi,

şartlarının sağlanması durumunda, yukarıda sayılan diğer şartlar (elde tutma süresi ve vergi yükü gibi) aranmaksızın, elde edilen kâr paylarının yüzde 50'si kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

YURT DIŞINA VERİLEN HİZMETLER

Türkiye'ye yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanan bazı hizmetlerden (mimarlık, mühendislik, yazılım, çağrı merkezi, eğitim ve sağlık gibi) elde edilen kazancın yüzde 50'si, kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirilebiliyordu.

Yeni yasayla bu indirim uygulanabilmesi için kazancın tamamının, elde edildiği takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi şartı getirildi. Bu durumda indirim oranı da yüzde 50 yerine yüzde 80 olarak uygulanacak. Bu hüküm, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlardan başlamak üzere yürürlüğe girdi.

İHRACATÇILARDA 5 PUANLIK ORAN İNDİRİMİ

Kurumlar vergisi yasası uyarınca, ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 5 puan indirimli olarak uygulanıyor.

Yeni yasayla bu oran indiriminin, aracı ihracat sözleşme-

sine dayanarak imalatçı veya tedarikçi kurumların, dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat faaliyetlerine ilişkin kazançları için de geçerli olduğuna ilişkin düzenleme yapıldı. Bu hüküm de 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe girdi.

KKM İSTİSNASINDA SÜRE UZADI

Kur korumalı mevduat ve katılım hesaplarına uygulanan kurumlar vergisi istisnasının süresi 31 Aralık 2023 tarihinde sona eriyordu. Yeni yasayla istisnanın uygulanma süresi 30 Haziran 2024 tarihine kadar uzatıldı. Ayrıca Cumhurbaşkanı'na, her defasında altı ayı geçmeyecek şekilde bu süreyi uzatma yetkisi verildi.

BANKA VE FİNANS KURUMLARINDA ENFLASYON DÜZELTMESİ

Kurumlar vergisi mükellefleri 2023 yılına ilişkin mali tablolarını (bilanço) enflasyon düzeltmesine tabi tutacaklar. Aslında 2023 düzeltmesi bir nevi 2024 için başlangıç bilançosu oluşturmak şeklinde tanımlanabilir. Bu düzeltme sonucu ortaya çıkan enflasyon kârı/zararı bilançoda geçmiş yıl kâr zarar hesabında gösterilecek. Söz konusu geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmadığı gibi geçmiş yıl zararı da zarar olarak kabul edilmiyor.

2023 düzeltmesinden farklı olarak 2024 ve takip eden yıllarda hesaplanan dönem kârı veya zararı enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr veya zararı da içerecek şekilde belirlenecek. İşte burada banka ve finans kurumları için bir ayrıma gidiliyor.

Buna göre bankalar, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri tarafından; geçici vergi dönemleri

de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmayacak. Ayrıca Cumhurbaşkanı'na bu uygulamayı 2026 yılını da içerecek şekilde uzatabilme konusunda yetki verilmiş durumda.

KDV-2 BEYAN VE ÖDEME SÜRELERİ DEĞİŞTİ

Yeni yasayla, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenen KDV'nin indirim konusu yapılmasına ilişkin düzenleme KDV yasasına eklendi.

Diğer taraftan, KDV yasasında beyan ve ödeme tarihleri açısından mükellef veya sorumlu sıfatıyla verilen beyannamelerde herhangi bir fark bulunmuyordu. İki de takip eden ayın 28'ine kadar veriliyor ve aynı tarihe kadar ödeniyordu.

Yeni yasayla vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların KDV beyan ve ödeme süreleri farklılaştırıldı. Buna göre KDV-2 beyannamelerinin, vergilendirme dönemini takip eden ayın;

- 21. günü akşamına kadar verilmesi ve
- 23. günü akşamına kadar ödenmesi, gerekiyor.

Bu düzenleme 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girdi. Mükelleflerde beyan ve ödeme tarihi değişikliğinin Aralık/2023 dönemine ilişkin Ocak ayında verilmesi gereken KDV-2 beyannamelerinden mi yoksa Ocak/2024 dönemine ilişkin olarak Şubat ayında verilmesi gereken beyannamelerden itibaren mi geçerli olduğu konusunda tereddütler oluşmuştu.

Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde yayımlanan "2024 Yılı Vergi Takvimi"nde söz konusu yeni beyan ve ödeme tarihlerine 2024/Şubat ayından itibaren yer verildiği görülüyor. Buna göre aralık dönemine ilişkin KDV-2 beyannamelerinin 29 Ocak Pazartesi gününe kadar verilirken aynı sürede ödenmesi, Ocak/2024 dönemine ilişkin KDV-2 beyannamelerinin ise 21 Şubat Çarşamba gününe kadar verilirken 23 Şubat Cuma gününe kadar ödenmesi gerekiyor.

